

AİLE VE GENÇLİK!

YAZAR: ALİ AYKAÇ

وَاللّٰهُ أَخْرَجَكُمْ مِّنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا
وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

“Sizler hiçbir şey bilmez bir durumdayken, Allah sizi analarınızın karnından çıkardı, (Allah’a kulluk edip) şükredesiniz diye, size (hakikati işitecek) kulaklar, (hakikati görecek) gözler, (hakikati idrak edecek) kalpler verdi.”

Nahl, 16/78.

WhatsApp İletişim

Ali AYKAÇ, İmam-Hatib, İSTANBUL

aliaykac.com

iletişim : (0)541-934 3778

telegram : t.me/vaazarsivi

facebook.com/[groups/vaazarsivi](https://facebook.com/groups/vaazarsivi)

Tüm içeriklerin **ticârî maksatla** kısmen ya da tamamen izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasak olup kul hakkını ihlâl eder. Ayrıca bu yasağa uymayanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca telif hakları üzerinden yasal işlem yapılacaktır.

Ticârî maksat olmadan izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılmasında herhangi bir sorun yoktur.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Pek Aziz ve Muhterem Müslümanlar,

Allah Teâlâ insanı yeryüzünde kendisine halife olarak seçmiş ve akıl, nefis olgularını ikisini bir arada en mükemmel şekliyle insanda halk eylemiştir. Ayrıca insana konuşma, muhakeme, mukayese, tefekkür, tecrübe gibi yetenekler de verilmiştir. Cenâb-ı Hak, ilk insan olan Âdem *aleyhisselâm*’ı topraktan yaratmış cennetine koymuş ama Âdem *aleyhisselâm* cennette her türlü nimete sahip olmasına rağmen kendini yalnız hissetmiştir. Bu yüzden, Allah Teâlâ, Hazret-i Âdem *aleyhisselâm* uykudayken, onun bir parçasından Hazret-i Havvâ vâlidemizi yaratmış ve böylece insanoğlunun dünya yolculuğu aile ortamında devam etmesini istemişti.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا
وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

“Ey insanlar, sizi tek bir nefisten (Âdem’den) yaratan, ondan da zevcesini (Havvâ’yı) yaratan ve onlardan birçok erkek ve kadın meydana getiren Rabbiniz (in emir ve yasaklarına karşı gelmek) ten sakının. Kendisinin adı ile (yemin edip) birbirinizden isteklerde bulunduğunuz Allah’tan korkun ve akrabalık haklarını çiğnemekten sakının. Şüphesiz ki Allah, hepinizi (hakkıyla) görüp gözetmektedir.”¹

İlk peygamber ve ilk insan olan Hazreti Âdem *aleyhisselâm* ve zevcesi Hazreti Havva vâlidemiz, insanlık tarihinin ilk ailesi konumundadır. Birlikte aynı hatayı paylaşarak imtihan için birlikte yeryüzüne gönderilmiş bir ailedir. Bir süre ayrı kaldıktan sonra hatalarını fark edip pişman olan ve af dileyerek tövbe eden bir ailedir.

¹ Nisâ, 4/1

Toplumlara huzur ve mutluluk getirecek nitelikli insanlar, ancak manevi değerlerin ve güzel ahlakın öne çıktığı bir aile ortamında yetişir. İdeal bir kişiliğin temeli, kaliteli ve huzurlu bir ailede atılır.

• AİLE: İLK EĞİTİM YUVASI

Aile, çocuğun doğduğu andan itibaren ilk eğitim aldığı yerdir. Çocuklar, aile ortamında temel değerleri, ahlaki kuralları ve sosyal ilkeleri öğrenirler. **Aile bireyleri arasındaki sevgi, saygı ve hoşgörü, çocuğun duygusal ve zihinsel gelişiminde büyük bir rol oynar.** Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*'de bu konuda şöyle buyurmuştur:

مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ نَحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ
“*Hiçbir anne baba, çocuğuna güzel terbiyeden daha kıymetli bir bağışta bulunmamıştır.*”²

Bu nedenle, aile içinde verilen eğitim, çocuğun ileriki hayatında daimî olarak onunla birlikte olacak ve onun davranışlarını yönlendirecektir. Anne ve babaların, çocuklarına doğru bir şekilde rehberlik etmeleri ve onlara iyi örnek olmaları çok önemlidir.

Çocuklar, anne-babalarının ne söylediğine değil ne yaptığına bakarlar. Yani anne-babalar, İslâm ahkâm ve ahlâkını yaşayan örnek anne-babalar olurlarsa, çocuklar da o izden yürürler. Bu sessiz-sedasız bir tebliğdir ve belki de sözlü olandan daha tesirlidir. Hazret-i Ömer *radiyallâhu anh* bir gün diyor ki: “**Siz, susarak da İslâm’ı tebliğ edin.**” “**Yâ Halîfe!**” diyorlar. “**Susarak nasıl tebliğ edilir?**” “**Hâlinizle ve ahlâkınızla.**” buyuruyor. Biz de evlâtlarımıza ve bütün çevremize hâlimizle örnek olabilmeliyiz.

Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* yine bir hadislerinde:

² Tirmizî, Birr, 33.

وَإِنَّ لَوْلَدِكَ عَلَيْكَ حَقًّا

“Çocuğunun senin üzerinde hakkı var.”³

buyurmaktadır. Çocuklarımıza helal lokma yedirmek, güzel ve temiz elbiseler giydirmek, iyi bir eğitim almalarını sağlamak öncelikli görevimizdir. Evlatlarımızı Allah’a iyi bir kul, milletine ve insanlığa faydalı bir kişi olarak yetiştirmek önemli vazifelerimizdendir. **Şahsiyet ve karakterlerini İslam ahlakıyla şekillendirmek, örf ve adetlerimizi öğrenmelerine rehberlik etmek onların üzerimizdeki hakkıdır.**

• GENÇLİK: AİLENİN EMEĞİNİN MEYVESİ

Gençlik dönemi, insan hayatının en dinamik ve en verimli dönemidir. Ailelerin emeklerinin meyvesini aldığı zaman dilimidir. **Aldığı eğitim ve terbiyeyle, hayatı boyunca kendine ve kendi neslinden olanlara yol gösterecektir.** Bu dönemde, enerjinizi ve zamanınızı doğru yönde kullanmak, geleceğiniz için çok önemlidir. Çünkü gençlik çağı, yeni davranışların kazanıldığı, şahsiyetin teşekkül ettiği, tecrübeden mahrum bir dönem olması sebebiyle, her türlü tesire açıktır. **Maneviyatı tatmin edilmemiş, ilimle, irfanla donatılmamış ve hatta kaderine terkedilmiş bir neslin, her türlü zararlı düşünce ve alışkanlıklara sürüklenmesi kaçınılmazdır.** Kur'an-ı Kerim’de, Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا
وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

“Sizler hiçbir şey bilmez bir durumdayken, Allah sizi analarınızın karnından çıkardı, (Allah’a kulluk edip) şükredesiniz diye, size (hakikati işitecek) kulaklar, (hakikati görecek) gözler, (hakikati idrak edecek) kalpler verdi.”⁴

³ Müslim, Sıyâm, 183.

⁴ Nahl, 16/78.

Allah Teâlâ insana ilâhî emir ve yasakları dinlemesi için kulakları, ilâhî sanat eserlerini görmesi için gözleri, bunlar vasıtasıyla Allah'ı tanıması için de gönülleri vermiştir. **Bahsedilen azalar bu istikamette kullanıldığında şükredilmiş; yaratılış maksatlarından ayrı istikâmette kullanılırsa nankörlük edilmiş olur.**⁵ İşte bu sebeple bu ayet, genç bir Müslümana verilen nimetlerin ne kadar büyük olduğunu ve bu nimetlerin şükrünün nasıl eda edilmesi gerektiğini bizlere hatırlatmaktadır.

Dinimiz İslam'da yeri ve değeri yüksek olan gençlik, şu ayette övülmektedir; Allah Teâlâ:

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا
“(Kâfir hükümdar, Dakyanus tarafından şirke zorlanan fakat ona boyun eğmeyen) o (îmânlı, yiğit) gençler, mağaraya sığındıkları/gizlendikleri zaman, “Ey Rabbimiz! Bize, tarafından bir rahmet ver ve bize şu işimizden bir kurtuluş yolu hazırla” demişlerdi.”⁶

İnsan olmak ancak yaratılış gayesine, yani İslâm'a uygun yaşamakla mümkündür. Şüphesiz insanı yaratan Allah Teâlâ onun hangi şartlarda mutlu ve huzurlu olacağını da en iyi bilendir ve bunun yolunu da bizlere kitabında bildirmiştir. Buna mukâbil şekilde hayatını düzenlemeyen bir Müslüman; **gayesiz ve plânsız bir hayatın sonucunda her iki âlem içinde de hüsrana uğrayacaktır.**

Günümüz şartlarında insanlar bazı şeylerin etkisiyle, **şahsiyetlerini yitirip kimliklerinden uzaklaşıyor ve aidiyet duyguları zayıflıyor.** Bu durum, özellikle aile kurumuna yapılan saldırılarla daha da belirgin hale geliyor. Nikahsız ilişkilerin normalleştirilmesi, fitrata aykırı yaşayışlar ve ahlaki çöküşün normalleştirilmesi gibi etkenler, aile değerlerini sarsıyor.

⁵ Hakkın Daveti Kur'an-ı Kerim Meali ve Tefsiri, Prof. Dr. Ömer Çelik

⁶ Müslim, Sıyâm, 183.

Gençlik çağı, insan hayatının mutluluk ve ızdırabının gizli olduğu, insanın iyi meziyetleri ile kötü alışkanlıklarını elde ettiği en önemli devresidir. Bu sebeple eğitimci J.B.Say: **“Gençliğin eğlenceye mahsus olduğunu söyleyenler ahmaklardır. Gençlik çağı, ileride bütün hayat boyunca gerekli bilgi ve alışkanlıkların kazanılma zamanıdır.”** diyerek gençliğin önemini belirtmiştir.

Gerçek güç insan olmak ve insan yetiştirmektir. Bu usül, hayırlı ve güzel olan her şey gibi Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*’in yoludur. Yani O’nun mübarek Sünnet-i Seniyyesi’dir, uygulamasıdır. Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* bir hadislerinde **“Gençlerinizin hayırlısı bilgi, edep ve terbiyede erginlerinize benzeyenleridir.”**⁷ buyurmuştur.

Rabbimiz, mesûliyetini yüklediğimiz evlâtlarımızı, râzı ve hoşnud olacağı şekilde yetiştirebilmeyi cümlemize nasip ve müyesser eylesin.

(Âmin!..)

وَعَاخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، **الفاتحه**

⁷ El-Fethu’l Kebir, C.2.S.101